

ՌԱՅՈՒՆԵՐ

10 ՓԱՐԱՑ

ՕՐԱԹԵՐԹ

10 ՓԱՐԱՑ

Հայերէս լեզուի քերականութիւնը և գրութեան համար վերջ տրուած ժողովրդական լեզուի քերականութիւնը իւր արդիւնքով իւր արժեքը ցոյց տուաւ: Ընթերցողներէն իմանալով թէ ինչպէս պէտք է գրել, քանի որ 20 Տ. ձեռնարկէն ետեւ լեզուի քերականութիւնը և գրութեան համար վերջ տրուած ժողովրդական լեզուի քերականութիւնը իւր արժեքը ցոյց տուաւ:

ԱՋԴԱՅԻՆ

Մեր նախորդ թիւերով խոստացած էինք Տ. Հմայեակ ե. րիսկապոսի իր Գանարմա ձախող և անհաճ պաշտօնավարութեան ասին տեղեկութիւններ տալ մեր ընթերցողոյց: Նախ քան զամենայն պատշաճ դատեցինք Պանարմայի քահանայից դատուն և անժամանակեայ Թադ. խորհրդոյ որոշման օտարացրեալ և Աղդ. ատրիարքարան ուղղեալ ապրիլ ամսայ թիւ տեղեկագրի մը գումար հրատարակել, որով տարրական կը տեսնուի թէ Տ. Հմայեակ եպիսկոպոսի պաշտպանի փորձած մարդիկը ինչ ողորդ և ընթացիկ տէր մարդիկ են, և ապա նկարագրել մանրամասն Տ. Հմայեակի արարքն ու ձեռնարկութիւնները:

1885 Ապրիլ 3 ի Պանարմա Դեր. Տ. Դեղդ. Մ. Վ. Ռուս-ուրբան, Արմանընտիր Տեղաւոր Պատր. Աթոռոյն Կ. Պոլսոյ ի Կ. Պոլսոյ

Դեր. Ս. Հայր
Նախագահ կեդր. Պատկ. Վար-ութեան.

Բաղդադ է մեզ ըսել թէ տեղ-ոյս Հայ Ժողովրդեան ստուար անժամանակութիւնն ուրախ է և զոհ, որ Աղդ. Պատրիարքարանդ անսաւոր հոգածութեամբ չը-նորհ ըրած էր յղել աստ Դեր. Տ. Պոլսէս Մ. վարդապետ Կեօմ. իւր քան Բաղդադ. Տեղապահի զաշտօնով, որպէս զի իւր վար-պետական փորձառութեամբ և ազ-խախրութեամբն դարձանէ հին.

ցած ցաւերն մեր և բոլոր վիճա-կայնոց՝ որք յանձնեալ են ի խը-նամա Նորին Ս. Բաթման. բառ. նայ արմատացեալ զեղծութիւն և կոչումն ընէ Ժողովրդեան բարի զգացմանց, ամենքն միասիրտ աշխատելու յօգուտ հասարակութեան ընդ հոգանեալ մեր Օ-դոստ. և յու. Ջո. Իմասէր վեհա-պետի Սուրբան Համար խանի:

Եւ մինչդեռ Առաջն. Տեղ. Ս. Հոր հոգեւորն քարոզներ և ար-րաշահ յորդորներ թափ կանցա-նէին Ժողովրդեան սրտի և այն ցրուեալ Հօտն նմանը չը տես-նուած բազմութեամբ Ս. Եկե-ղեցի կը յաճախէր, յոյս և մի-թարութիւն դտնելու, առատա-պէս տալով իւր նուէր, այնպէս որ 30-40 զը. շաբաթական բան-կալի հասոյթ ունեցող եկեղեց-ւոյն բանկալի հասոյթն կը հաս-նէր մինչ Եօթն հարիւր զը. հա-տոյթ անակնկալ և անհաւատալի. և այսպէս Նորին Սրբութեան խաղաղասէր տրամադրութիւնը սկսած էին գեղեցիկ արդիւնք ունենալ. ահա յանկարծ 6-7 հա-զի անդամք լուծեալ Թադ. խոր հըրդոյ և նոցա սակաւաթիւ ար-բանեակք որք յետադիմաց խըմ բակին յառաջապահներն եղած են միշտ, և որոց սկզբունքն է խնդրել միշտ Ժողովրդեան ար-դար ձայն, ապիւրել ամեն բա-րեկարգութիւն և անկարգ պա-հել վարժարանը, չը հաստատել աղջկանց կրթարան, անաստել Աղդ. վերին իշխանութեան նշա-նարան ունենալով հնար եղածն գործադ. ել, պահպանելու համար անվթար իրենց բռնապետութիւն.

կը յաջողին փոքրիկ յուրու ճի-յարու ցանեյ աստ ազատը շուրջ մէջ ձուկ օրատու յուտով:

Այսպիսով ցանկութեան համար թէ ինքնաշար ամբաստանութիւն-ներ չեմք յերիւրեր նախորդ-թադ. խորհրդոյ նկատմամբ, հարկ կը սեպեմք իրողութիւններ յա-ուաջ բերել, որ բաւական պեր-ճախօս են ինքնին և յոյց կուտան պայծառապէս թէ յիշեալ խոմ-րակ ո՞ր աստիճանն ստորնութիւն յանձն առած է ի միտս Աղդ. ար-ժանապատուութեան և հանրա-կան շահուց գործելու:

Առաջն. Տեղ. Ս. Հայրն Աղդ. արդի ողորակ կապութիւն մասն-րամանքարար ուստ միասիրեյէ և ներկայացեալ բազմութիւն դան-գաւանդներ յանգէ զինի ուղեց շուա-կէտ ընտրել իրեն հաշտութիւնն երկու կուտակցութեան միջեւ. թանձր քող մը ծածկելով անցե-լոյն վերայ և ապա տակաւ առ-տակաւ բարեկարգութիւն մտ-ղընել աղջկային գործերուն մէջ, որք կատարելապէս անկերպա-րան են և կարօտ անմիջական խը-նամոց:

Նախորդ Թադ. խորհուրդն իւր սահմանադրական պարտաւորու-թեանց և ոչ մին կատարած էր, որպէս են եկեղեցւոյ պայծա-ռութիւն, աղջկանց վարժարանի հաստատութիւն և մտնչ տղայոց վարժարանի բարեկարգութիւն. կարօտեալ ընտանեաց ձեռնաը-ւութիւն. թողալան անտուկի հաստատութիւն, ընտանեկան վեճերու իրաւարարութիւն, ծը-նընդոց, ամուսնութեանց և վախ-ճանմանց կանոնաւոր արձանտ.

գրութիւն: Ասանց ամենքն ալ կը պակսէին բացարձակապէս, յա-ր. ժամ մէկ, յաւաքունք, անկա-նոնութիւնք, անիրաւութիւնք, քմահաճ տնօրինութիւնք վեր ի վայր կը յուղէին Ժողովուրդ մը, որ բարի տրամադրութիւններ ունի և որ կարող է իմաստուն Առաջնորդութեան մը տակ բո-լորովին տարբեր վիճակի մը կեր-պարանափոխիլ:

Դեր. Տեղապահն անսաւ պայ-ամեն, համոզուեցաւ որ Կարեկի-ւէր այդ մարդոց ձեռքն թողալ ամբողջ Պանարմայի աղջկային գործոց վարչութիւնն առանց տեղի տալու նորանոր խռովու-թեանց և ալ ներքի չէր տիրող շարեաց արմատացում. տեսաւ որ այդ Թադ. խորհուրդ իւր ա-պօրէն արարքներովն կորուսած էր Ժողովրդեան և Եկեղեցւոյ աղջկային և գործող մասին վըս-տահութիւնն, ի խոր յուզեալ կարծեց գտնել այս ամեն շար-եաց միակ դարձան խաղաղու-թիւնն, հաւատալով պահ մը թէ չը պիտի դանուէր մէկն որ ար-ձագանք չը տայր սիրոյ և խա-ղաղութեան ձայնին, և հետեւ Լարար երկու կուտակցութեանց դուտներուն հետ յառաջադրե-բանակցելով 33 ի շափ աղջկայինք կը հրաւիրէ ի խորհրդարան և անդ յետ պատշաճ ատենախո-սութեան կ'առաջարկէ պահպա-նելով կնքել բաղձացեալ հաշտու-թիւնն:

Ներկայք ընդ որս նախորդ-թադակաւը և նոցա մի քանի կուտակեցք, գոհութեամբ կ'ըն-դունին սոյն առաջարկն և Տեղա-

պահ Սրբազան Հայրն երիցս հար-
ցնեն, և յետոյ թէ զիտոյութիւն
մը ընող կայ թէ ոչ, և տեսնե-
լով թէ ներկայք առանց բացա-
ռութեան գոհութիւն կը յայտ-
նեն, Գեր. Տեղապահն ալ պահ-
պանիչն կ'ըսէ և կը յաւելու թէ
ադ. միութիւնն ամբողջելու մը-
տօք որոշած եմ նոր առժամա-
նակեայ թաղ. խորհուրդ մը կազ-
մել, որ երկու կուսակցութիւնն
հաւասար թուով առնուած 12
հոգիէ պիտի բաղկանայ, և կը
յայտարարէ ըն. ընդոյ անուններն
Ա. երրորդ չէ ըսել թէ նախորդ
Թաղ. խորհրդոյ եօթն անդամ-
ներէն վեցն վերահաստատուած
էին ընդ որս և Տատուրեան. որ-
պէս զի ոչ միայն հակառակոր-
դաց անձնաւորութիւնն չը վիրա-
ւորի, այլ և կատարեալ անկողմ-
նակալութեան մը փայլուն ապո-
ցոյցն տրուած լինի:

Ա. (Մ. Գ. Ե. Լ. Ե.)

ԻՍԽԱՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգիոյ թագաւորն որդի
Կալիսի իշխանն երէկ Օսպորն
շողենաւ մտեր և ընտանեօք
հաղթեալ ճամբորդութիւն մը
ընելու համար ի նորվեկիա.
Շուէտ եւ Տանիմորթա. ուստի
կ'օթիմեզուրկ պիտի երթան Օս-
կար թագաւորին և իւր չորս
որդւոց հետ որսի ելնելու հա-
մար, յորոց յատկապէս հրաւի-
ւած են:

Իշխանուհին իւր որդւոց հետ
Քօթենհակ ալ պիտի երթայ իւր
ընտանիքը տեսնելու համար:
Շուէտի մէջ ընդհանուր կարծիք
կայ թէ Կալիսի իշխանին անդ-
բանիկ դուստր. Լուիզ իշխանու-
հին այս առթիւ պիտի յշտնու-
նուէր թագաւորին երկրորդ
որդի Օսկար իշխանին. որ աշ-
խահի շուրջը ճամբորդութիւն
մ'ըրած է վերջին օրերս, և այս
պատճառաւ նաւարկու իշխան կը
կոչուի: Այս լուրը հարաւային
երեք տէրութեանց մէջ համակ-
րութեամբ ընդունուեր է:

Յիշատենալով լրագիրը
Խմբագրական յօդուածի մը մէջ
կ'ըսէ որ Պիզմարք իշխանին եւ
Քալիսի կոմ ին միջեւ անցի ու-
նենալիք տեսակցութիւնն ուրիշ
նպատակ չունի բաց եթէ Գեր.
մանիոյ և Աւստրիոյ միջեւ եղած
բարեկամական կապն ամրապն-
դել:

Նոյնպէս Աւստրիոյ և Ռուսի-
ոյ կայսերաց տեսակցութիւնն որ
ի Գրեմզի տեղի պիտի ունենայ,
քաղաքական ու է կարեւոր
խաղ մը համար չէ, այլ երկու
տէրութեանց միջեւ բարեկամա-
կան կապն ու փոխադարձ վրս-
տահութիւնն ամրապնդելու համար:

—Օգոստոս 19ին Մարսիլիոյ
մէջ 23 հոգի մեռեր է քոլէրա-
յէն:

Մի և նոյն օրը Թուրքիոյ մէջ
8 դէպք պատահեր եւ մէկ հո-
գի մեռեր է:

—Տեղական լրագիր մը գրած
էր թէ մայ աքաղաքիս Աւստրի-
ական դեսպան Պ. Գալիչէ հրա-
ժարած է:

Ստամբուլի մասնաւոր տեղե-
կութեանց նախընտրելի լուրը բո-
լորովին անհիմն է:

—Ստամբուլի մէջ հետեւեալը
կը կարգանք. «Աւստրիական
Լոտի ընկերութեան վարնայէն
եկող շոգենաւն, որ բազմաթիւ
աղքատ ընտանիք կը բերէր որոց
մեծ մասը Մահմետական են,
Գալիսի առջեւ 48 ժամ քարան-
ձիւն սպասած առնել, ճամբորդ-
ները անօթութենէ պիտի մեռ-
նին եղեր եթէ Պ. Սապաթինօ
Պարնաթան 48 ժամ առատ և ա.
ռողջարար ուտեստ չը տար ա-
նոց»:

—Կալիսիայէն Թայմ գ լրա-
գրոյ կը գրեն իէ Հնդկաստանի
կառավարութիւնը տեղեկութիւն
չունի այն լուրէն որ կը ծանու-
ցանէր թէ Ռուսիա նոր զօրք
դրկած է Աֆղանի սահմանադու-
լը, իրաւ է թէ Ռուսք Բենճէի
մէջ իրենց զիւրքերը շարունակ
կ'ամրապնեն. աւստրիական զինուորա-
կան նոր շարժում չկայ: Ստոյգ-
չէ նաեւ այն լուրը թէ Ռուսք
Սարախի և Քիւլի-Թաթուլի մի-
ջեւ գտնուած պարսկական գա-
ւառները գրաւեր են: Աֆղանք
Ջիլֆիքարի մէջ զօրք չեն հա-
մախմբեր: Հնդկական կառավա-
րութիւնը Գանտահարը գրաւե-
լու դիտաւորութիւն չունի, մին-
չեւ որ Ռուսիա Հէրաթը չգրաւէ:
Քալիսիէն հասած վերջին տե-
ղեկութիւնք կը ծանուցանեն թէ
յիշեալ գաւառին մէջ ապստամ-
բութիւն չկայ երբեք:

—Հալէպէն կը հեռագրեն ի
Բ. Դուռն թէ Չէ. թուրքի մէջ 110
տրամի ծանրութեամբ կարկուտ
տեղալով հեճոց մեծ մասը զնա-
ուեր և բազմաթիւ արջառք ըս-
պաններ են:

—Առողջապահական ժողովը
արտասովոր նիստ մ'ըրաւ առջի
օր:

Բ. Դուռն կ'առաջարկէր վար-
նայէն եկած նաւերոն համար 4
օր և Օտէսայէն, Գէօթիէնճէէն
և Դանաբէն եկած նաւերուն հա-
մար 3 օր քարանձիւն առհմա-
նել: Նոյնպէս Միջերկրականէն ե-
կած նաւերուն քարանձիւնն 14
աւուր բարձրացնել: Յետ երկա-
րատեւ վիճարանութեան, ա-
ռողջապահական ժողովը համա-
կարծիք չգտնուեցաւ. կառավա-
րութեան և նիստը վերցաւ ա-
ռանց որոշում մը տրուելու պայ-
մանաւ որ երէկ վերադառնալու
մարտին:

—Սըր Հ. Տ. Ուօլֆ երէկ ա-
ռաւոտ մայրաքաղաքը հասաւ և
յետ 48 ժամու ալսիքն վաղը
չողենաւ ենելով Թարապիս
անդղիական դեսպանատունը պի-
տի երթայ:

—Օգոստոս 14 թուականաւ
Գահրիէէն կը հեռագրեն թէ Սըր
Հ. Տ. Ուօլֆ սեպտեմբեր 15ին
հոն պիտի երթայ: Հաւանական
է որ Գահրիէ հասնելէն քիչ ժա-
մանակ յետոյ վատհալիտ ալ
երթայ:

—Տէտէ Աղաճէն Սաաթէթի
կը գրեն թէ, Թագապետութեան
անփութութենէն Տէտէ Աղաճի և
Սօֆուլուի մէջ փողոցները խիստ
աղտոտ լինելով նողկալի հոտ մը
կը բուրէ: Ամեն կողմէ հիւան-
դութիւնք, մեծամեծ վտանգ
կ'սպառնան: Արդէն Գէօթիէ գի-
ւին մէջ վարդախտն (զըղամուգ)
ու փ. դոցաւը (գուշպօլան) մեծ
ջարդ կ'ընէ մանանց:

—Արդէն Պաֆր ի Բէժիի
գործակալ Պ. Սթալմարքի Ստո-
րագրամի, մահը ծանուցած էինք.
այժմ Էքսթրէմի Սամանի թըղ-
թակիցը հետեւեալ մանրամաս-
նութիւնները կը պատմէ. այն
ժողովներէն ճամբան որ Սամա-
նէն Պաֆրա կը տանի խիստ գէշ
վիճակի մէջ է, և վտա գաւոր
իւր մի քանի գահավէժներով:

Պ. Սթալմարքի գործոյ մը
պատճառաւ իւր ընտանեօք հան-
դերձ կառք նստած Սաման վե-
րադառնալու առնել կուռքը վը-
տանգաւոր ճամբէ մ'անցնելով
ձիերը խրտչեր, և կառքը գա-
հավիժեր և մէջը գտնուողները
գործով ծովը թափեր են. մեր-
ձակայ վարտին գործաւորք նո-
րաւի կնոջ յուսահատական ձայ-
նէն իսկոյն օգնութեան հասեր և

խեղճերը խեղճութեամբ աղաւթ
են:

Տեղական իշխանութիւնք բը-
ժըշկաց ընկերակցութեամբ ան-
հասեր և ամեն միջոց ի գործ դը-
րեր են աղաւթելու համար: Պ.
Սթալմարքի բազմաթիւ վերքեր
ստացած և գլուխը ճեղքուած
էր, իսկ իւր կնոջ թեթեւապէս
վիրաւորուած:

Խալոյն մակուկի մը մէջ գնե-
լով քաղաք տարեր են զանոնք
ուր քանի մ. վայրկեան վերջը Պ.
Սթալմարքի հոգին աւանդեր է և
իսկ իւր կնոջ վիճակը ծանր չէ
բժիշք աղաւթելու յոյս կուտան
գլխով:

Պ. Սթալմարքի հոգիւ չորս ամ-
սէ ի վեր տմուսնացած էր:

—Ցառաշիլայ կիրակի գիշեր
իւսկիւտոր Ամերիկեան թատրոն-
նին մէջ Մահեան Էֆէնտիի առ-
ջնորդութեամբ «Անմեղ Աղ-
ջիկը» անուն թատերախաղի
պիտի ներկայացուի ի նպաստ
աղքատ Հայ ընտանեաց:

—Չէթինէի Օսմանեան դե-
պան ճէվատ փաշա որ ժաման-
կէ մ'ի վեր մայրաքաղաքս
գտնուէր քանի մ'օրէն, Չէ-
թինէ պիտի վերադառնայ:

ԱՋԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մինչեւ այս առաւօտ ո'ւ
տեղեկութիւն չէ հասած ի Պա-
րիսաւարան կաթողիկոսական վա-
ւերացման մասին:

Եկեղեցական դասն. յորո-
ւր գտնուին բաժրատեսիւն
խորապէս վատացած է կաթող-
կոսական վաւերացման խեղ-
մէջ աղգային իրաւանց բրոն-
բորման դէմ: Եւ եկեղեց-
կան դասն ասկէ տարբեր բ-
մը չէր կրնար մտածել, զի հ-
կղերն իւր եկեղեցւոյն և աղ-
իւրաւունքները պաշտպանելու
ընդունան ունեցած է միշտ:

Եկեղեցական դասն վաւեր-
կան փաստերով կը պնդէ թէ
Տաճկաստանէն եկեղեցական
աշխարհաւան ոմանք մեքենայ-
թիւններ գործած են կաթողի-
ստան վաւերացման խաղ-
մէջ, եւ կը պահանջեն որ ան-
նաչառ ըննութիւն կատարուի
այդ մեքենայութեանց հեղին-
ները պատժուին:

Եկեղեցական դասն Մալ-
Սրբազանի անձը կը յարդէ. ս-
կայն սկզբունքը անձի չղոհներ
տի և իրաւամբ այսպիսի վա-
րաւոր խեղոյ մը մէջ, յորո-

ային իրաւունք մը կը ոչնչա-
րորորովին լուսեմեամբ անց-
գաղափարը յունի :

Ետ մեզ Մակար Սրբազան
տեղապահութեան պաշտօ-
նը թուրքական մարտե-
թափուր թողով իշխած
նուն և առանձնանալով ի
նքն : Մօլէպինը զոր հան-
ալ Դէորդ կաթողիկոս իս-
մերժեց , Մակար Սրբազան
ընդունեց և գործադրեց :
այն աղօթքն է զոր կաթո-
սի և եպիսկոպոսունք ի ծու-
նէն իշխածին հրաւիրուե-
նուն և երջանկութեան
գիւղիկոյ կայսերական գեր-
անին : Մակար սրբազան ան-
իշխող Զայ վարժարանաց
տրան խնդրոյն մէջ , և երբ
այն յիշմարտին հրաւիրուե-
նուն կարեւոր խնդրոյն վրայ
աղաղակեց ինչ համար , տեղէն
կեցաւ :

Եւ մի այսպիսի անձն կու-
նալ յիշմարտ լուսաւորչի :

Թուրքիոյ Հայք աղաւթական
դրից մէջ պիտի գտնուին առ-
այժմ , տեսնելու համար թէ՛
Ռուսիոյ Հայք ինչ ընթացք պի-
տի բռնեն :

Ամեն Ս. Պատրիարք Հայրը
իւր ներկայութեան հրաւիրելով
երէկ իւթիւնեան Արժ. Դէորդ
վարդապետը հրամայեց որ Պա-
րքէնէր ուղեւորի իբրեւ առաջ-
նորդ : Տ. Դէորդ վարդապետ
առարկեց թէ Պարքէնէրի ա-
ռաջնորդական ընտրութիւնը օ-
րինաւորապէս չէ կատարուած ,
մանաւանդ թէ Պանտրիարք ա-
մենէն բաղմանայ թեմն է , ընտ-
րութեան չէ մասնակցած և կը
բողոքէ այն ընտրութեան դէմ :

Դեր. Տ. Մատթէոս Եպիսկո-
պոս իշխողիւն Եւստաղէմի պար-
տուց խորհրդարանական յանձ-
նաժողովէն հրաժարակտն լուսե-
նէ :

Յոյս կայ թէ Մշոյ և Արապ-
կերի Դեր. Առաջնորդաց վերա-
դարձի հրամանագիրը այսօր վա-
ղք Բ. Դունէն Աղդ. Պատրիարքա-
րան հասնի :

Դեր. Եղնիկ Եպիսկոպոս Ա-
պահունի Ոստիկանութեան նա-
խագատ պատժական ատենին
պիտի ներկայանայ վաղը , ինչ ինչ
հարցմանց պատասխանելու և իւր
խնդիրը օրինա որութեան ճան-
բառն մէջ վերջացնելու համար :

ԱՁԴ

Լրագրոյս վէպին առաջին թի-
ւը սպառած լինելով , պարտա-
ւորեցանք վերստին տպագրել
այսօր :

ՊԱՏԻԺԱՄԱՅՈՅԾԲ

Յաւանայի ամենէ հռչակաւոր
գործարաններէ միոյն մէջ մաս-

նաւոր խնամքը պատրաստեալ
նշանակեալ գնով նմանը ցարդ-
չունանուած 95 տանթիմէթրը եր-
կայնութեամբ , խիստ ձեւաւոր
զարնոյ եւ շաքաթը մի անգամ
լսրուող ժամացոյցներ , որք ըն-
դունելութեան սրահներու , գը-
րաս նեկաց , սենեկաց և վարժա-
րանաց յարմարագոյն և վայելուչ
են եւ որոց երկար տարիներ ա-
մենայն օրինաւոր լինեամբ բա-
նին կերպաշխատէ :

Դիմել առ Գ. Է Սէլվանեան .
Մահմուտ փաշայի գլուխ թիւ
244.

Յիշեալ վաճառատան մէջ կը
գտնուի նաեւ աժան գնեցող լու-
սամայրոյցներ :

Գաւառներէ եկած յանձնա-
րարութիւնք փութով և ճշդու-
թեամբ կը կատարուին :

Գին 30 Փրանք 142 1/2 շաշ

իւր ապիտակ , երկայն և վտիտ ձեւերը խա-
շաձեւ կուրծքին վրայ բռնած է , գլուխն ետին
ձգած , աթոռին յենարանին կրթնցուցած է , եւ
քնացածի պէս աչուքները գոյ են :

Կուրծքը ճնշեալ , շնչառութիւնը դժուարին ,
դէմքը խիստ տոգոյն և սոսկալի կերպիւ նիհար ,
այտերուն ոսկիները դուրս ցցուած , քիթը բարակ-
ցած , աչուքները կապուտակ շրջանակով մը պատ-
եալ եւ ակնակապիճի կամարի մէջ խորտառուած .
այտերուն պէս շրթունքն ալ տոգոյն է . թշուառ
էակի մը , որոյ կեանքը յամրաբար կը շիջանի ,
պատկերն է այս :

Սակայն՝ այս վայելեքիս մարքիզը խիստ հան-
գարտ է , իւր դիմաց վրայ , շարժում , կտրկամու-
թիւն , ցաւ չը յայտնեն , հակառակ հիւանդու-
թեան պատճառած խանդարման իւր դէմքը դարձ-
եալ դեղեցիկ է , եւ դիմաց գծագրութիւնը բարձր
ազնուականութեան գրոշմը կը պահէ :

Թշուառն ինչ վիճակի մէջ լինելը չը գիտեր , զի
իրմէն կը պահէն . չը գիտեր թէ շատ բժիշկներ
յոյսերին կտրած են իրմէ , յուսալից կը սպասէ
դեղեցիկ օրերու վերադարձին , զի կը վստահի
գարնան , գալարեաց , ծաղկանց , արեգական , ուր
իւր սպառած զօրութիւնը վերստանայ , առողջանա-
լու հոմարտ : Ո՛հ , մահուան վրայ չը մտածեր , գեռ
չէ մտաբերած թէ կրնայ մեռնիլ , եւ ո՛վ կրնայ այս-
պիսի դաղափար մ'ունենալ երբ երիտասարդու-
թիւն , հարստութիւն և լուսաճաճանչ տպագայ մը

ԵՍԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐԿ
ԵՐԿՈՒ ՄԱՅՐԵՐ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ
ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼ ԻԱՄԶ

Ա.
ՀԻՒԱՆԴԸ

Յունիստ ամսոյ վիշին օրերն էր : Դիշերն ամ-
բող տեղատարափ ձիւն եկած էր , և աւելի մանր կը
շարունակէր գալ , փոթորկալից հողմէ մը հալած-
ւելով :

Իսթիլի եւ դառն սեաւ հով մը , տերեւաթափ
ժառոց մէջէն անցնելով տանց պատերուն կը դար-
նէր և տխուր սւլումով մը փողոցին մէջ կը խորա-
սուզէր :

Մառախալապատ երկնքի մը տակ , տանիքները
սպիտակացած էին , և ձեան թանձր օթոց մը փո-
ղոցներու սալոյտակը ծածկած էր , որոնց վրայէն
կառքերու անիւները խորունկ հետքեր թողլով ,
առանց աղմուկի կանցնէին :

Մեծ քաղաքն այնքան լռիկ էր , որ կրնար ըսուիլ
թէ Բ. Դիլիլ նոյն օրն արթնցած չէր , բնաւ չէին
լսուեր փողոցին այն բազմաթիւ աղաղակներն որ
փոքրիկներուն աշխատանքն և ամենուն գործուն-

իւր ապիտակ , երկայն և վտիտ ձեւերը խա-
շաձեւ կուրծքին վրայ բռնած է , գլուխն ետին
ձգած , աթոռին յենարանին կրթնցուցած է , եւ
քնացածի պէս աչուքները գոյ են :

Կուրծքը ճնշեալ , շնչառութիւնը դժուարին ,
դէմքը խիստ տոգոյն և սոսկալի կերպիւ նիհար ,
այտերուն ոսկիները դուրս ցցուած , քիթը բարակ-
ցած , աչուքները կապուտակ շրջանակով մը պատ-
եալ եւ ակնակապիճի կամարի մէջ խորտառուած .
այտերուն պէս շրթունքն ալ տոգոյն է . թշուառ
էակի մը , որոյ կեանքը յամրաբար կը շիջանի ,
պատկերն է այս :

Սակայն՝ այս վայելեքիս մարքիզը խիստ հան-
գարտ է , իւր դիմաց վրայ , շարժում , կտրկամու-
թիւն , ցաւ չը յայտնեն , հակառակ հիւանդու-
թեան պատճառած խանդարման իւր դէմքը դարձ-
եալ դեղեցիկ է , եւ դիմաց գծագրութիւնը բարձր
ազնուականութեան գրոշմը կը պահէ :

Թշուառն ինչ վիճակի մէջ լինելը չը գիտեր , զի
իրմէն կը պահէն . չը գիտեր թէ շատ բժիշկներ
յոյսերին կտրած են իրմէ , յուսալից կը սպասէ
դեղեցիկ օրերու վերադարձին , զի կը վստահի
գարնան , գալարեաց , ծաղկանց , արեգական , ուր
իւր սպառած զօրութիւնը վերստանայ , առողջանա-
լու հոմարտ : Ո՛հ , մահուան վրայ չը մտածեր , գեռ
չէ մտաբերած թէ կրնայ մեռնիլ , եւ ո՛վ կրնայ այս-
պիսի դաղափար մ'ունենալ երբ երիտասարդու-
թիւն , հարստութիւն և լուսաճաճանչ տպագայ մը

իւր ապիտակ , երկայն և վտիտ ձեւերը խա-
շաձեւ կուրծքին վրայ բռնած է , գլուխն ետին
ձգած , աթոռին յենարանին կրթնցուցած է , եւ
քնացածի պէս աչուքները գոյ են :

Կուրծքը ճնշեալ , շնչառութիւնը դժուարին ,
դէմքը խիստ տոգոյն և սոսկալի կերպիւ նիհար ,
այտերուն ոսկիները դուրս ցցուած , քիթը բարակ-
ցած , աչուքները կապուտակ շրջանակով մը պատ-
եալ եւ ակնակապիճի կամարի մէջ խորտառուած .
այտերուն պէս շրթունքն ալ տոգոյն է . թշուառ
էակի մը , որոյ կեանքը յամրաբար կը շիջանի ,
պատկերն է այս :

Սակայն՝ այս վայելեքիս մարքիզը խիստ հան-
գարտ է , իւր դիմաց վրայ , շարժում , կտրկամու-
թիւն , ցաւ չը յայտնեն , հակառակ հիւանդու-
թեան պատճառած խանդարման իւր դէմքը դարձ-
եալ դեղեցիկ է , եւ դիմաց գծագրութիւնը բարձր
ազնուականութեան գրոշմը կը պահէ :

Թշուառն ինչ վիճակի մէջ լինելը չը գիտեր , զի
իրմէն կը պահէն . չը գիտեր թէ շատ բժիշկներ
յոյսերին կտրած են իրմէ , յուսալից կը սպասէ
դեղեցիկ օրերու վերադարձին , զի կը վստահի
գարնան , գալարեաց , ծաղկանց , արեգական , ուր
իւր սպառած զօրութիւնը վերստանայ , առողջանա-
լու հոմարտ : Ո՛հ , մահուան վրայ չը մտածեր , գեռ
չէ մտաբերած թէ կրնայ մեռնիլ , եւ ո՛վ կրնայ այս-
պիսի դաղափար մ'ունենալ երբ երիտասարդու-
թիւն , հարստութիւն և լուսաճաճանչ տպագայ մը

U.S.A.

ՀԱՅ ԿԱՃԱՌԱՍՏՈՒՆ

ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՅ

Պալքը-բազադ, Թանմիզ փողոց թիւ 55
 Գիշ. դէմ առ. դէմ աղբիւրին

Մ․ Հ․ Տէօբմէճեանի վաճառատան մէջ՝ Լը դռն ուին նպտարեղինաց վերս բերեալ ամեն տեսակ սպլանքներ , րպիւր են խահվէ՝ սոյրակսն , լաւ եւ ընդունադոն (Մարթիի ք) . յարթ թրիւկէի , Մարսիլոյ եւ Հօքստայի , ալ եւ ալ տեղակ ըստարմաշխէի եւ զատ Զրանտական բաւն Զուրնիէ . Սպլիի թայմ իւզ Նարայի եւ Ճէնօյայի մագարօն ու շէհիլիէ . բլինձ Մարտուսէ եւ Բիգօն առաջին կարգի . անուշեղենի եւ խոտ եղնի յատուէ լաւագոյն . լիւրեներ . քանտիոյ եւ Ալվալ-թի ընտիր սճառ . քօլա ձէթ քարիւղ (կող) , իմի բան , սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուի իր ամեն տեսակներովը լաւագոյն տան պատանի բանիսն որք ա-

ռեւտրական առյն ճիւղին կը վերաբերին :

Գիշերը դժնայու է ինչ եմ ,
ԱՊԱՌԻԷ ԶԿՍՑ

ՎԱՅՐ ԿԵՆԱԿԱՆ ՎՊԵՐՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՑԵՏԱՐՄԻ

Հաւատդոյն քառ. Բճնի վրայ
ամէն լեզուաւ. կը պատրաստուի
ի գին 100 հառը 10 դ-հի. պէտք
ունեցողները պէտք է գիմեն
Արամեան տալարան, Յակոբեան
խան 13 կ. Պոխա:

ԹՂԹՂԿԱՆ ՆԱԹ—ԴՐԱՎԱՃԱՆԹ

Զ. թՈՐՈՍԵԱՆ ՆԻ ԸՆԿ.

Պատրիւ ունին ծանուցանեց
արգելոյ հաս ըսկուեման թէ ի
րենց վաճառատան մէջ Պ. ՀԵԼ-
Կարու միւ մաքաի կարգ թիւ
49- ֆրանս. Հայ. տան տեսակ
դրփեր, այլ և այլ Ոգլատներ,
դարոյցական ամեն տեսակ պի-
տոք, նորեցուի դրիչներ և քա-
նակներ. զաճառատն զերա-
րեցեայ տետրակներ և թղթե-
ղենք, ընտիր սիկաւի թղթեր,
ժոպ. հոտաւէտ ախթաթուենք

կը վճառուին խիստ ատան գի-
ներով , Զրանս. գործերու մե-
սին յանձնարարող թիւնք փող-
թով կը կատարուին :

Դպրոցանոց անձնակազմը . և
 «Թեմայ-ուր-ի օսթիկը՝ զՆուին ,
 վաճառմունք միջոց կանխելու :

ԺԱՄԱԳՈՐԾ Գ Է. ՍԻՆՈՒՄԱԿՆԵՆ

፲፱፻፳፱ ተረጎፎ ተረጎፎ ስ!- 244

Իւր արհեստական փորձա-
ռութիւնը գնահատող Արցա-
հասարակութեան պատիւ ունի
ծանուցանել թէ այս անդամ
նրիկը ամենէն նշանաւոր
գործարարներէն միոյն մէջ պատ-
րաստել տուած է նշանակեալ
գնով նմանը ցրող չափսնուած,
կոթէն չբաւող, բնտիր և խիստ
ձեւաւոր ֆամաղոյ ներ, ոգը ու-
սանողաց, գործաւորոց ճանա-
պարհորդաց ի մի բան ամեն-
էն լոյս անձանց գործածութեան
յարմար և և որոյ 20 տարի
կանոնաւոր բանիլը կ'երաշխատ-
րէ եւէէ տարին անգամ մը մի-
այն իւրաքանչիւն :

Գաւառներէ և կ'ած չանձնա-

Դարութիւնք փութոյ եւ ճշ
դարձեալսն էր Կատարաւն.

ՀԱՅ ԲԷՏԴԻՆԱՃԱՌ

Քանի թիվ ողորդ , աղյ իւրին մն
Թիւ 70

Այս վաճառատանն որ
տարիէ աւելի ժամանակէ հետ
իւր յաճախորդները գոհացն
լա շանք չէ խնայած, կը ծա
նուցանէ ի է Չինաստանի և ծա
վայի բերքներէն այս անգամ զ
նաղան տեսող (չալ) բերել
ում է յատկապէս . և կը
բէ սիրելի ուղղայիններէ, մ
անդ. զա առաջ. Հայ արտ
ծնելի բէ որպէս զի հաճախ
մի անցում ի մօտոյ տեսնել
տպրանքներն և փորձել թէ
սակաջ լառութիւնը, և թէ
ներսւ աժանութիւնը

SEPT—NORTH

Մ. Յ. ՄԷԼԻՔ

Եայ կեանքը կը ծանուցանէ և որ ընդհանուր թա-
րիցի սեպտեմբրիան հ միտայն անքնեքէն մին է :

Այն տխուր օրերուն մէջ յորս երկրի վրայ դա-
լարեաղէն և ծաղիկ չեն գտնուիր , ինչպէս մեղուաց
փեթակները կը նիրհեն , նոյնպէս եւ նոյն օրը դոգ-
ջեա թարթիղեան մեծատաւրած փեթակը առեւտրա-
նակեալ կերպիւ կը նիրհէր :

Ուրիշ ամեն թաղերէ աւելի , Սէն-Ֆէրմէն ար-
ւարձանն աւելի լուին , աւելի մթին է ամառի տեսք
մ'ունէր :

Պարտեզի եւ բախի մէջ կառուցուած այն հին-
աւուրց ապարանները , որոց կառքի լայն դռները
գոց , և սրահներն անսելթ եւ իթ էին, անասապատի կը
նմանէին :

Բայց եւ այնպէս դրեթէ միշտ , խաղաղութիւն
հանդարտութիւն եւ խորին լուսթիւն կը տօրէն աստ
ցերեկը եւ կենդանութեան երեւոյթ մը չը տեսնու-
նիր , բայց երբ գիշեր ըլլայ , տեսքը կը փոփոխ-
ւայ , ինչ կը վերակենդանանայ , մասնաւոր ձմեռը ,
որ հարուստներուն ուրախաւիթ եղանակն է :

Ջահերու ճրագները կը վառին , մեծ պատու-
հանները կը լուսաւորուն , կառքի դռները կը
բացուին և լուռիեան կը յաջորդէ ազմուկ . ար-
ւարձանն իւր թմբու թենէն կը սթապի , ամէն կող-
մէ կառքերու գլորիւն կը լսուի , եւ շքեղ օժտոյ-
ներով և ոսկեզօծեալ որմադրուածքներով զարդար-
ւած սրահները , զուարճասէր կլններու և այլերու
բազմութեամբ կը լեցունին :

Ընդունելու թիւնք , նուազագույն դէպք , պարտա-
հանդէսք ամէն տեղ ու բարձրութիւն , այս ժամանակ
որ՝ ցէրեկն աշխատողները կը հանդիւն , իսկ միւս-
ները կը գրգռուին :

Պրտի ըոնեք այժմ թէ ինչ կը պատահէր այս
ձմեռնային օրը Բաբելոն փողոցի շքեղ ապարդաններ
ընէ միայն մէջ , հոր դուրսը ձիւնը կը տեղար եւ
հոգմը կատաղութար կը սուլէր , եւ աննորը շատաւան
քի նման թանձր մշուշ մը Բաբելոն կը պատէր :

Այն վայրկենին ուր մենք այս ազնուապետական
բնակարանը կը մտնենք , երկու հոգի ցած ձախով
կը խօսին սենեկի մը մէջ . պատուհանի շրջանակի
մը մէջ կանգուն կեցած են , և յարակից սենեկէ
մ'ելլած են ուր հիւանդ . մը կայ , այս հիւանդը
հազիւ 35 տարեկան է , և Լատուարտ տը Դոպանտ
մարքիդ կը կոչուի :

Գուլանժ անունը Գաղղիոյ ամենէն հին և ամենէն երեւելի անուններէն մին է . Գուլանժի իշխաններէն մին Նշանասոր հանդիսաւյալ իւր ասպետական քաջասորութեամբ եւ առաջին խաչակրաց ժամանակի զիւղագուններէն մին եղաւ :

Մարքիզը լայն բաղկաթողի մը մէջ նստած է ,
 թէպէտեւ բաղկաթողը շիմէնեայի առջեւ քշուած
 է , որուն մէջ լաւ կրակ կը վառուի . թէեւ սենեկին
 ջերմութիւնը տաստիկ էր , սակայն մարքիզը եր-
 կային մուշտակապատ գիշերազգեստի մը վախճուած
 է եւ մուշտակապատ հողաթափներ հագած ոտներն
 ամերիկեան կղաքիսի մը մոյթը վրան տուած է :